

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ “ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ”
ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КООПЕРАТИВНО-ТОРГОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ
ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК – SGGW
ЧЕНСТОХОВСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПІВДЕННО-СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ У ПЕРЕМИШЛІ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР МВС УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

**СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЇХ
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Львів, 01-02 червня 2022 року

**Львів
2022**

Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / [відповід. за вип. : проф. Семак Б. Б.]. – Львів : вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2022. – 528 с.

ISBN 978-617-602-312-8

У збірнику представлені тези доповідей, які оприлюднені на Міжнародній науково-практичній конференції “Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення”, яка відбулася у Львівському торговельно-економічному університеті 01-02 червня 2022 року.

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників і широкий читацький загал.

Організаційний комітет

Куцик П. О.	голова оргкомітету, професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету
Барна М. Ю.	професор, перший проректор Львівського торговельно-економічного університету
Семак Б. Б.	професор, проректор з наукової роботи Львівського торговельно-економічного університету
Нестуля О. О.	професор, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі
Шавга Л. А. (Savga L. A.)	професор, ректор Кооперативно-Торгового Університету Молдови (Республіка Молдова)
Раковська Й. (Rakowska J.)	доцент, керівник інституту, Варшавський університет природничих наук (Республіка Польща)
Хлуска Й. (Chluska J.)	професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та бухгалтерського обліку Ченстоховського технологічного університету (Республіка Польща)
Колянчук О. (Kolyanchuk O.)	заступник директора Південно-Східного наукового інституту у Перемишлі (Республіка Польща)
Герасименко Т. О.	доцент, директор Інституту економіки та фінансів Львівського торговельно-економічного університету
Полякова Ю. В.	доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин та інформаційних технологій Львівського торговельно-економічного університету
Гаврилишин В. В.	доцент, декан факультету товарознавства, управління та сфери обслуговування Львівського торговельно-економічного університету
Котуха О. С.	професор, декан юридичного факультету Львівського торговельно-економічного університету
Кузьма Х. В.	доцент кафедри економіки, провідний фахівець наукового відділу Львівського торговельно-економічного університету
Осінська О. Б.	доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, завідувач аспірантури Львівського торговельно-економічного університету

Матеріали друкуються в авторському поданні. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність інформації, поданої в рукописах.

ISBN 978-617-602-312-8

© Колектив авторів
© Львівський торговельно-економічний університет

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ІМПОРТУ ТОВАРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Військові дії на території України призводять до неможливості повноцінного функціонування економіки, тому важливе значення при цьому має імпорт товарів, який повинен бути належним чином відображений в обліку. Більшість сучасних систем автоматизації обліку передбачають розрахунок курсових різниць, введення реквізитів як розрахункових, так і товаросупровідних, складських, митних документів, автоматичне перенесення інформації з систем “Клієнт-банк” тощо.

Особливості автоматизації обліку висвітлені в працях таких науковців, як Бойчук А. А., Букало Н. А., Мошковська О. А., Панчук І. П., Пашніна А. О., Шевчук О. В., Шинкаренко О. М. та інших. Однак, у фаховій літературі недостатньо висвітленим є процес автоматизації операцій з імпорту товарів, що є предметом нашого дослідження.

Планування та підготовка імпорту товарів передбачає попереднє оформлення таких документів: контракт, специфікація до контракту, інвойс, правильність яких узгоджується з митним брокером, який буде оформлювати митне оформлення вантажу. В подальшому готуються та подаються до банку заява про купівлю іноземної валюти й платіжне доручення в іноземній валюті. Для митного оформлення також подаються СМР та експортна декларація, інші документи.

Автоматизація імпорту товарів починається з заповнення довідника “Контрагенти”, “Постачальники”, важливими реквізитами при цьому є:

- назва постачальника, адреса його реєстрації;
- банківські реквізити постачальника;
- дата та номер контракту, термін його дії;
- валюта контракту;
- особливості проведення розрахунків (за рахунком чи за договором).

Контракт повинен бути укладений державною (українською) мовою та мовою іншої сторони. Як правило, такий контракт оформлюється у вигляді таблиці, у лівій та правій стороні якої знаходиться ідентичний текст договору на двох мовах. Суб’єкти господарювання України, перш ніж здійснювати експортно-імпорти операції, повинні пройти акредитацію на митниці, що підтверджується обліковою карточкою суб’єкта зовнішньоекономічної діяльності. Структура контракту на імпорт товарів є довільною, але контракт повинен містити обов’язкову інформацію про укладену угоду.

В контракті можуть бути вказані лише загальні дані про імпортну операцію, в такому випадку оформлюється специфікація. Такий документ є додатком до контракту. Специфікація містить преамбулу, а також назву, кількість, якість, вагу, об’єм, товару, країну походження товару тощо.

Важливе значення для обліку імпортного товару має інвойс. Інвойс може бути двох видів – власне інвойс (рахунок на оплату і накладна одночасно) та проформа інвойс (лише рахунок на оплату) [1, с. 19]. Інвойс є підставою для формування прибуткової накладної, що заповнюється в меню “Документи”, “Закупки”, “Рахунки на оплату від постачальників”. На основі рахунку від постачальника (інвойсу) в автоматизованій інформаційній системі формується прибуткова накладна. У ній зазначаються реквізити: номер і дата документу; найменування, кількість, ціна, вартість товару; номер і дата укладеного контракту; назва складу; умови поставки товару тощо.

Експортна декларація оформлюється при замитненні товару в країні нерезидента та підтверджує проходження митного оформлення вантажу в країні відправлення. Експортна декларація є підставою для відшкодування ПДВ, що оформлюється при перетині митного

кордону країн ЄС [1, с. 20]. Такий документ до комп'ютерної програми вноситься в додаткових закладках до формування прибуткової накладної (дата і номер документа).

З метою автоматизації розрахунків з постачальником формується заява про купівлю іноземної валюти й платіжне доручення в іноземній валюті. Важливим є заповнення таких реквізитів:

- номер і дата документу;
- шифр валюти та сума здійсненої операції;
- банківські реквізити покупця (платника) (формується автоматично, в довіднику);
- платіжні реквізити банку – посередника;
- банківські реквізити продавця (отримувача коштів) (формується в довіднику “Контрагенти”);
- призначення платежу іноземною мовою;
- комісійна винагорода банку;
- обов'язковим є накладання електронного підпису й печатки покупця (платника) в системі “Клієнт-банк”.

Для митного оформлення вантажу на митниці України брокером, з яким заключений договір, подається належним чином оформлена вантажно-митна декларація (МД-2). Саме на підставі цього документу проводиться розрахунок митних платежів (мита, ПДВ, акцизного податку). У період воєнного стану мито стягується за ставкою 0%.

Вантажно-митна декларація вводиться в програмі в меню “Документи”, “Закупки”, “ВМД по імпорту” та передбачає заповнення реквізитів: номер та дата декларації; режим імпорту; назва та адреса експортера (формується в довіднику “Контрагенти”); назва декларанта; назва митниці, на якій проводиться розмитнення вантажу (формується в довіднику “Контрагенти”); найменування товару; вартість товару в іноземній валюті та курс НБУ валюти, вага товару, вартість товару в грн., відкоригована вартість товарів у грн.; нараховані суми митних платежів та суми, що фактично будуть сплачені з врахуванням преференцій.

Також при імпорті товарів, залежно від умов поставки, можуть оформлюватися рахунок, довідка про транспортні витрати, акт виконаних робіт, що складаються перевізником та підтверджують вартість міжнародних транспортних послуг [1, с. 22]. Під час митного оформлення вантажу вантажний автомобіль знаходиться в терміналі, тому складається рахунок та акт виконаних робіт, що підтверджують вартість перебування у місці доставки з вантажем. Загалом, одна операція з імпорту товарів передбачає оформлення більше 15 суміжних операцій та є достатньо трудомісткою. При цьому в програмі заповнюються документи “Надходження додаткових витрат”. Ці витрати розподіляються та включаються до первісної вартості імпортованих товарів пропорційно або до їх кількості, або вартості, при цьому ставиться відповідна галочка.

Отже, автоматизація документального оформлення імпортованих операцій передбачає оформлення рахунку в меню “Документи”, “Закупки”, “Рахунки на оплату постачальників”. Після цього поступово вводяться реквізити інших документів, а саме платіжних доручень на оплату вартості імпортованого товару, розрахунків з бюджетом по ПДВ й миту, розрахунків з кредиторами. В меню “Документи”, “Закупки” формується документ “Находження товарів і послуг”, що є прибутковою накладною. Також необхідно сформувавти документ “Надходження додаткових витрат” на суми витрат, що пов'язані з придбанням імпортованих товарів, а саме вартість лабораторних експертиз, інспектування товарів, вартість міжнародних транспортних послуг, вартість терміналу тощо. Важливе значення має складання документу “ВМД по імпорту”. Всі вище перераховані документи за структурою підпорядкування відносяться до рахунку на оплату постачальника.

Список використаних джерел

1. Прохар Н.В., Гасій О.В. Особливості державного регулювання, оподаткування та обліку імпортованих операцій. Економіка. Фінанси. Право. Серія: Економічні науки. 2019. № 5/1. С. 19-23.